

Energia berriztagarriak. Euskal Herrian badugu alternatiba propioa

Eider Murgoitio Bengoa

Goienar Taldeko kidea

Goiener Taldea energia kooperatiba herritar bat da, irabazi asmorik gabekoa. Argindar %100 berriztagarriaren eskaera areagotuz, Goienar Taldea *eredu energetikoa aldatzearen alde diharduen kooperatiba da*. Bazkideei argindar %100 berriztagarria saltzen die eta bere energia berde propioa ere sortzen du.

Goienar ingurumenarekin konpromisoa daukaten pertsonak osatzen dute; kontsumo arduratsua sustatzen du kooperatibak, kontzientziario eta informazio ekintzak eginez. Hortaz, Goienarren eginkizuna da oinarritzko ondasun baten, energiaren, kontrola berreskuratzeko herritarren eskaera bideratzea.

Kooperatiba herritarra den aldetik, berdinen artean lan egin eta erabakitzen da, *bazkide bat bozka bat* delako. Bazkideek ilusio osoz bat egiten dute kooperatibako ekintzekin, *tokiko garapen ekonomikoaren alde eginez. Gertu gaude eta gertukoak gara*.

Goienarrek 2012an hasi zuen bere kooperatiba ibilbidea 30 boluntarioren lanari esker. 2021eko irailean, 14.600 bazkide ditu kooperatibak, eta helburua geroz eta herritar, enpresa txiki eta entitate publiko gehiagorengana iristea

da. Elkarrekin bidea eginez gozatu nahi da, ingurumena-
ren eta aldaketa energetikoaren aldeko ahotsa goratzeko
denak elkarrekin.

Goierer *erakunde askotarikoa* da, egungo sektore energe-
tikoaren ereduari alternatiba bat eskaintzeko lagundu nahi
duten proiektu sozial, gizarte eragile eta eragile politiko
orori irekia.

Goierer Taldeak, egun, zerbitzu askotarikoak eskaintzen
dizkie bazkideei, eta energiaren arlo desberdinetan proiektuak
garatzen ditu.

2012an sortu zen *merkaturatzailea* Goiekiren Ideia Berrien
sariaren laguntzarekin.

2013tik, bere bazkideei energia %100 berriztagarria es-
kaintzen die, energia horren eskaera handituz merkatu elek-
trikoan. Hori Jatorrizko Berme Ziurtagirien (JBZ) bidez
kudeatzen da.

Azken urteetan, merkaturatzaileak eskaintzen dituen zer-
bitzuak ugaritu dira; dagoeneko, etxeko tarifak eskaintzeaz
gain, merkatu elektrikoko zerbitzu guztiak eskaintzen ditu
Goienerekin. Martxan jarri den azkeneko artean, ekoizleen
ordezkaritza.

Estatu mailan energia merkaturatzeko aukera badu ere,
Goienerekin Euskal Autonomia Erkidegoan eta Nafarroako
Foru Komunitatean egiten du lan batez ere. Betiere, gertuta-
sun, parte-hartze eta tokiko garapen filosofiarekin bat eginez.

RESCOOP federazioko kide da Goierer. Europako 1.500
kooperatiba herritarren federazioa da RESCOOP. Egun, mi-
lioia bat lagunetik gorako taldea osatzen du, eraginkortasun
energetikoaren eta kontsumo arduratsuaren alde lan egiten.
RESCOOPek indarrak batzen ditu gizarte eragile guztiengan
eragiteko eta deiadar horren bozeramaile izateko.

Goierer Unión Renovables kooperatiba sareko kide ere
bada. Unión Renewablesek energia berriztagarria merkatu-
ratzen duten hemeretzi kooperatiba biltzen ditu, eta energia
%100 berriztagarria kontsumitzeko aukera eskaintzen die
85.000 bazkideri, tokian tokiko kooperatibez baliatuz.

REAS sarearen parte ere bada Goiener. REASen (Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria) helburu nagusia ekonomia solidarioa eta alternatiboa bultzatzea da, garapen jasangarriago batetik abiatuz.

Goiener Taldeko beste oinarri garrantzitsu bat *Goiener Elkarte* da. 2015ean sortu zen, boluntarioen lana hobeto dinamizatzeko eta antolatzeko beharra ikusi zenean; izan ere, Goiener Taldearen hastapenetan, masa sozialak berebiziko garrantzia izan zuen. Egun, elkarteak 200 boluntario ditu, eta hasieran bezain beharrezkoa izaten jarraitzen du lana ondo antolatzeak.

Goiener Elkartetik sentsibilizazio-, hedapen- eta prestakuntza-jarduerak antolatzen dira herritarrentzat, heziketa-, gizarte- eta ekonomia-eragileentzat, herri administrazioentzat eta abarrentzat. Aldi berean, helburuak lortzeko lagungarri izan daitezkeen ikasketak eta ikerketak bultzatzen dira, baita hitzarmenak eta beste erakunde batzuekin sarean lan egitea ere.

Hortaz, Goiener Elkarte boluntarioen eta kooperatibaren arteko lotura gisa funtzionatzen duen zubia da, Goiener Taldearen proiektuaren dimentsio soziala dinamizatzeko balio izan duena eta etorkizunean ere balioko duena.

Energia berriztagarriaren *sorkuntza* proiektuak ere garatzen dituzte, jatorri berriztagarriko energien instalakuntza ahalik eta banatu, lokal eta deszentralizatuenak sustatuz. Helburua bazkideek kontsumitzen duten energia beste sortzea da, nahiz oraindik urrun izan.

Sorkuntza egitasmoak *proiektu kolektibo*en bidez burutzen dituzte. Jabetza partekatua ikuspuntutik, kooperatibak

Goiener erakunde askotarikoa da, egungo sektore energetikoaren ereduari alternatiba bat eskaintzeko lagundu nahi duten proiektu sozial, gizarte eragile eta eragile politiko orori irekia

teknologia desberdinen bidez energia sortzeko proiektuak erosi edo instalatzen ditu, eta bazkideei aukera ematen die guztizko kostuaren gehienezko %2ko ekarpena egiteko. Horrela, proiektuen jabetza kolektiboa eta kooperatiboa da, erabakiak denon hartuan hartuz.

Goienerrek jada lau sorkuntza proiektu jarri ditu martxan: Oñatiko Ur Jauziak SA udal erakundean %10eko parte-hartzearen erosketa; Fagollaga SA zentral hidroelektrikoaren erosketa; I-Enerren proiektu fotovoltaikoaren finantziario laguntza; eta eguzki-instalazio fotovoltaiko gairik gabekoak sustatu ditu Euskal Herriko bost ikastolatan, ikastolek autokontsumitzen ez duten soberakin energetikoa Goienerren masa sozialari bideratuz.

Proiektu horiek aurrera ateratzeko, kooperatibako bazkideek 1.700.000 euroko ekarpenak egin dituzte ekarpen leihoz ezberdinetan.

Euskal Herriko hainbat herritan Energia Komunitateak ere sortzen hasiak dira. Entitate horien helburua hau da: pertsonen behar energetikoak asetuko dituzten tokian tokiko proiektuak modu kolektiboan sortu eta kudeatzea (autokontsumo partekatua, berotze sistemak, mugikortasuneko aukerak...).

Ekonomia sozial eta eraldatzailea

Goienerrek Eusko Jaurlaritzaren Elkarlan sari bat jaso zuen 2016ko deialdian. Sari horrek kooperatiba berrikuntza sozialeko ekimena dela aitortzen du; izan ere, herritarrak ahalduz dituzten zuzenean bizitzarako funtsezkoa den baliabidea kudea dezaten: energia.

Horretaz gain, eraldaketa sozialaren parte diren egitasmoak eramaten ditu aurrera. Egun Euskal Herrian dauden sare sozialen parte da: REAS, OlatuKoop, herri txikietako mugimendu desberdinak...

Kontsumo arduratsua sustatzen du, bazkidea informatuta mantenduz eta iradokizunak helaraziz.

Finantza etikoekin lankidetzan dihardu, autokontsumo-ko instalazioak eta komunitate energetikoak finantzatzeko.

Goiener Sarea plataforma sortu du, Goienerreko bazkide diren erakundeen artean lankidetzaz eta kontsumoa sustatzeko.

Pobrezia energetikoaren aurka lanean dihardu, europar proiektu bat kudeatuz eta Goiener Soziala programa hainbat udaletan inplementatuz.

Ikuspegi feminista du egunerokotasuneko lanaren ardatz. Genero ikuspegia eta pertsonak zentroan nahi ditu.

Energiaren arloko gai desberdinei buruzko hitzaldiak eskaintzen dizkio gizarteari, kontzientziario eta transparentzia lantzeko; eta, bestelako lantaldeen bidez, hezkuntza eta mugikortasun arloetan ere hainbat proiektu garatuz doa. 🌱